

Internetconsultatie Jachtseizoen Haas en Konijn

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Aan: De Minister van Natuur en Stikstof, Mevr. Christianne van der Wal-Zeggelink

Datum: 8 juni 2022

Uw ref.: Internetconsultatie aangaande uw voornemen om de jacht op haas en konijn (deels) tijdelijk te sluiten m.i.v. jachtseizoen aanvang oktober 2022

Betreft: Mijn reactie op uw bovenstaand voornemen

Geachte mevrouw Van der Wal-Zeggelink,

Gebruik gemaakt van verkeerde data. Geen trendtelling, maar bijvangst.

Ik heb zelf ook deelgenomen aan dergelijke vogeltellingen maar haas en konijn zijn echt slechts als bijvangst vermeld.

Vaak wordt er geen haas en konijn vermeld door de vogelteller.

Vaak wordt alleen de aanwezigheid van haas en konijn vermeld.

Vogeltellingen kan men ook niet combineren met trendtellingen van haas en konijn omdat vogeltellingen hoofzakelijk met het gehoor plaatsvinden, haas en konijn met het zicht.

Hazen en konijnen zijn overwegend in de schemer en nacht actief en worden tijdens vogeltellingen nauwelijks waargenomen. Overdag bevinden hazen zich in hun legers en konijnen zich in hun holen en zijn weinig waarneembaar.

Bij vogeltellingen wandelt men door het terrein, voor vogels vaak geen probleem, hazen en konijnen als ze al overdag actief zijn, vluchten weg of verstoppen zich bij het naderende geluid.

Het is mij opgevallen dat vogeltellers goedwillende amateurs zijn en zich in het veld voortbewegen alsof ze in de stad zijn. Als buitenmens ben ik dagelijks in de natuur maar nooit zo luidruchtig en bijna altijd op een manier dat het wild mij niet waarneemt(gehoor, zicht, reuk), soms urenlang stilzittend in het terrein. Op die manier neem je pas echt waar wat zich in het terrein ophoudt.

Hoe vaak zien vogeltellers vossen? Zelden. Dat komt door hun manier van vogels tellen. Terwijl als je de afschotcijfers ziet dan zie je dat de vossenstand sinds 1980 is geëxplodeerd! Ik zie door mijn manier van aanwezig zijn in het veld wel vaak vossen!

In cultuurgebieden (de belangrijkste leefgebieden voor haas en konijn) wordt weinig en niet allesomvattend geteld. Deze gegevens worden door vogeltellers niet interessant gevonden omdat het algemene soorten betreft, men telt vooral in "natuurgebieden" vanwege de specifieke soorten. In veel natuurgebieden treft men sowieso weinig hazen en konijnen aan vanwege ongecontroleerde aantallen cultuurvolgende predatoren.

Kortom het feit dat deze telgegevens specifiek voor haas en konijn zijn gebruikt voor de beoordeling geeft alleen maar aan dat men geen weet heeft van de praktijk.

Daarnaast is het stuitend dat telgegevens van de Fauna Beheer Eenheden niet worden meegenomen door het ministerie. Deze zijn misschien niet volledig maar wel de best beschikbare gegevens!

De gebruikte gegevens zijn wetenschappelijk als trendtelling volstrekt ongeschikt.

Gebruik gemaakt van model van bedreigde zeldzame soorten terwijl haas en konijn talrijk aanwezige soorten zijn.

Er is inderdaad sprake van een afname t.o.v. zeer lang vervlogen tijden (1950-1980) toen konijn nog een ware plaag was! Het konijn is vooral afgenomen door de bekende ziekten. De konijnenstand is nu reeds tientallen jaren stabiel. Het konijn is echter nog steeds een talrijke diersoort en beslist niet zeldzaam en zeker geen rode lijst soort.

Het haas is in sommige gebieden afgenomen door intensivering van de landbouw en toegenomen predatie door cultuurvolgers. In de meeste gebieden is het haas als soort echter stabiel, beslist niet zeldzaam maar talrijk en zeker geen rode lijst soort.

De laatste tientallen jaren is de stand van deze wildsoorten over het geheel genomen redelijk stabiel.

Zowel haas als konijn zijn nog steeds talrijk en bijna overal voorkomende soorten!

Er is ten onrechte gebruik gemaakt van de beoordelingsmethode, die bedoeld is voor zeldzame soorten die een zwaar beschermde status hebben. Bij de juist gehanteerde systematiek zou haas en konijn niet als rode lijst soort getypeerd kunnen worden. De staat van instandhouding is absoluut niet in het geding.

De gebruikte methode is wetenschappelijk onjuist.

Het stopzetten van de jacht op deze soorten zal op zich geen enkel direct effect hebben op de stand in het geheel.

Dat komt omdat de jacht een spaarzame oogst is van de najaarsstand, sterfte door ziekte en winter gaan daarna nog plaatsvinden.

Er wordt spaarzaam geoogst van haas voordat de jaarlijkse sterfte door ziekten en winter (ongeveer 30-40% van de najaarsstand) plaatsvinden.

Er wordt spaarzaam geoogst van konijn voordat de jaarlijkse sterfte door ziekten en winter (ongeveer 70-90% van de najaarsstand) plaatsvinden.

Dus men oogst spaarzaam van deze wildsoorten die anders toch gewoon zouden sterven aan vooral jaarlijks terugkerende ziekten, dat is ook de reden dat stopzetting van de oogstjacht geen enkele bijdrage aan de voorjaarsstand zal leveren.

De grootte van de voorjaarsstand bepaalt de grootte van de aanwas en de voorjaarsstand wordt vooral bepaald door de ziekten in de winter.

De grootste negatieve invloed op de voorjaarsstand (dus na de ziekten) en de aanwas is het grasmaaien en het mest uitrijden (in de agrarische sector) en de enorme aantallen cultuurvolgende predatoren die door onze cultuur enorm gestimuleerd worden zoals kraaien, vossen en verwilderde katten.

Deze cultuurvolgende soorten richten een ware slachting aan onder de gehele fauna in het voor de stand van een soort belangrijke voortplantingstijd in het voorjaar (deze soorten hebben geen jachtseizoen).

Plaatselijk is er extra negatieve invloed op de voorjaarsstand door toegenomen verkeer en het doodrijden op de weg, dit vooral in het voorjaar wanneer de hazen aan het rammelen (paren) zijn.

Het stopzetten van de jacht op deze soorten kan zelfs een negatief effect hebben op de stand en het faunabeheer in het algemeen.

Mogelijk krijgt het stopzetten van de jacht zelfs een negatief effect omdat de gedemotiveerde beheerders ook niets meer zullen doen om valwild onder hazen en weidevogels, zoals bij maaien en bemesten, te voorkomen, waarom zou men nog al die moeite doen en er zoveel tijd in stoppen?

Biotoopverbeteringsprojecten van particulieren zullen gestaakt worden, waarom zou men hier nog tijd, moeite en geld in stoppen? Particulier natuurbeheer wordt hierdoor hard geraakt omdat juist deze mensen nog veel belang hechten aan een samenleven met de natuur en een rijke wild- en faunastand.

Waarom zou men nog moeite, tijd en geld besteden om overtollige cultuurvolgers zoals kraaien, vossen en verwilderde katten te bestrijden? Dit is wezenlijk in het belang van hazen, konijnen en (weide)vogels.

Waarom zouden beheerders nog tijd en moeite stoppen in het aanspreken van mensen met loslopende honden?

Waarom zouden beheerders nog tijd stoppen in toezicht op o.a. stroperij en rust in het gebied?

Demotivatie

Op deze manier is positief faunabeheer geheel failliet vanwege een ecologisch niet nodige sluiting van de jacht. Je houdt op deze manier alleen nog jagers over die alleen maar bezig zijn met afschot in het kader van bestrijding en dat is per definitie een negatieve bezigheid. Dat heeft niets te maken met jacht en opbouw van een rijke wild- en faunastand en positief natuurbeheer.

Jacht en positief beheer verwordt tot bestrijding van lastige soorten en verder niets. In de praktijk zal dat zich vertalen door een goede wettelijke bescherming op papier maar in de werkelijkheid een steeds verder afkalvende biodiversiteit omdat er geen belanghebbenden meer zijn.

Het zou beter zijn dat men in de politiek eindelijk inziet dat een negatieve benadering niet werkt en dat gekozen wordt voor een positieve benadering: stimuleer soorten (zodat er zelfs van geoogst kan worden). Dat werkt motiverend voor duizenden vrijwilligers die bereid zijn er tijd, geld en moeite in te stoppen. Bijna iedere soort is te stimuleren.

Alleen een wettelijke bescherming leidt tot niets en zelfs meestal tot verdere achteruitgang van de beschermde soort, kijk de cijfers er maar op na. Deze negatieve benadering is een erfenis uit het voorheen religieuze leven in Nederland maar werkt absoluut niet in het beschermen en stimuleren van het natuurleven in Nederland!

Wise use en motivatie

Waarom zou men een eeuwenoud wise use beheer afschaffen terwijl er geen ecologische noodzaak voor is? Het is een afbreuk van het eigendomsrecht zonder ecologische noodzaak.

Wise use beheer is de grootste motivatie van duizenden mensen die zich in de praktijk inzetten voor natuurbehoud en beheer.

Jagers zijn heel spaarzaam met de hun toevertrouwde wildsoorten.

Zie voor deze spaarzaamheid het goed gedocumenteerde reewildbeheer:

Van de door de provincies toegekende en vergunde afschot van reeën t.b.v. beheer wordt slechts 70 tot 85 % gerealiseerd! Dus de jagers plegen veel minder afschot dan datgene waar ze vergunning voor hebben.

Dat is juist al een jarenlang probleem, gezien vanuit het gewenste beheer door de Fauna Beheer Eenheden en de provincies; de jagers brengen niet het gewenste aantal naar beneden dat ze zouden moeten doen voor het ideale welslagen van het door de provincies gewenste beheer! En dat komt omdat jagers van oudsher heel spaarzaam met het wild omgaan, in het geschetste geval dus te spaarzaam! Dus de vrees dat jagers een soort zouden overbejagen is volledig onterecht, dat blijkt duidelijk uit de cijfers van het reewildbeheer!

In de praktijk zijn jagers altijd bezig om een zo goed mogelijke wildstand te bereiken en te behouden.

Wil men de soorten haas en konijn in aantal toe laten nemen?

Dan zijn andere maatregelen nodig.

Stimuleer beheerders, jagers en grondeigenaren meer om biotoopverbetering mogelijk te maken.

Stimuleer/verplicht dat maai- en mestwerkzaamheden uitgevoerd worden met wilddetectoren (warmtebeeld) op de maai- en mestmachines.

Stimuleer het zoeken met drones met warmtebeeld voordat gemaaid wordt.

Stimuleer de mogelijkheden tot het omlaag brengen van het aantal vossen, kraaien en loslopende verwilderde katten in het buitengebied, deze soorten zijn echte cultuurvolgers geworden en brengen in het voorjaar enorme schade toe aan voorjaarsstand en aanwas van de gehele fauna.

Maak het afschot van de loslopende (verwilderde) katten weer mogelijk, hiertoe is ook opgeroepen door vele biologen en ornithologen, deze katten richten in het voorjaar een ware slachting aan onder de aanwas van de gehele fauna en vooral hazen en konijnen.

Stimuleer het extensiever maken van de landbouw.

Stimuleer verkeersveilige maatregelen voor o.a. hazen.

Ik ben bereid de minister een rondleiding te geven op mijn landgoedje zodat zij kan zien wat er in de praktijk nodig is en reeds gedaan wordt door particuliere beheerders.

Met vriendelijke groet,

Eigenaar van landgoedje met 17,5 ha bos, vijvers, natuur, natuurrijk landbouwgebied en voedselbos

Levenslange ervaring in landgoed-, bos-, natuurontwikkeling en biotoopverbetering

Regiocoördinator Vereniging Het Ree

Stichting Wise Use Nature

Ex boswachter/buitengewoon opsporingsambtenaar op particulier landgoed